

Projekce flexibility v síti NN a VN související s rozvojem elektromobility a decentrálních zařízení, zejm. stacionární akumulací, v ČR do roku 2040 (FLEXDER)

Prezentace pro workshop ERÚ, MPO a TA ČR
20/05/2021

Projekt je řešen s finanční podporou TA ČR (TK02010078)
Externím garantem projektu je MPO

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

Motivací projektu je očekávaný rozvoj menších zařízení připojených na NN a VN, které umožňují flexibilní řízení spotřeby v čase

Východiska a motivace

(A)

Očekávaný nárůst instalací technologií s potenciálem flexibility

- Sledované technologie:
  - **Dobíjecí stanice**
  - **Stacionární bateriová akumulace**
(doplněno o)
  - Kogenerace do 5 MW
  - Tepelná čerpadla

(B)

Možnost flexibilního řízení těchto zařízení

- **Flexibilita** = přesun spotřeby v čase (u baterií nabíjení/vybíjení)
- Detailnější analýza flexibility
  - Rozlišení kladné a záporné flexibility
  - Simulace provozních omezení zařízení
  - Hodnocení „parametrů“ flexibility (délka aktivace, zpoždění rebound efektu)

(C)

Potřeba jasnější představy o potenciálu flexibility v delším časovém horizontu

- Projekce diagramů flexibility a její geografické distribuce

Pozn. Ambicí projektu není (1) Projekce flexibility velkých zdrojů (včetně velké akumulace), (2) Potenciál využití V2G v elektromobilitě, (3) Potenciál flexibility drobné domácí elektroniky, (4) Podrobnější posouzení obchodní proveditelnosti využití flexibility

Cílem je příprava dlouhodobé projekce spotřební flexibility v síti ze spotřebních/výrobních zařízení připojených na hladině NN a VN

Cílem je příprava projekcí:

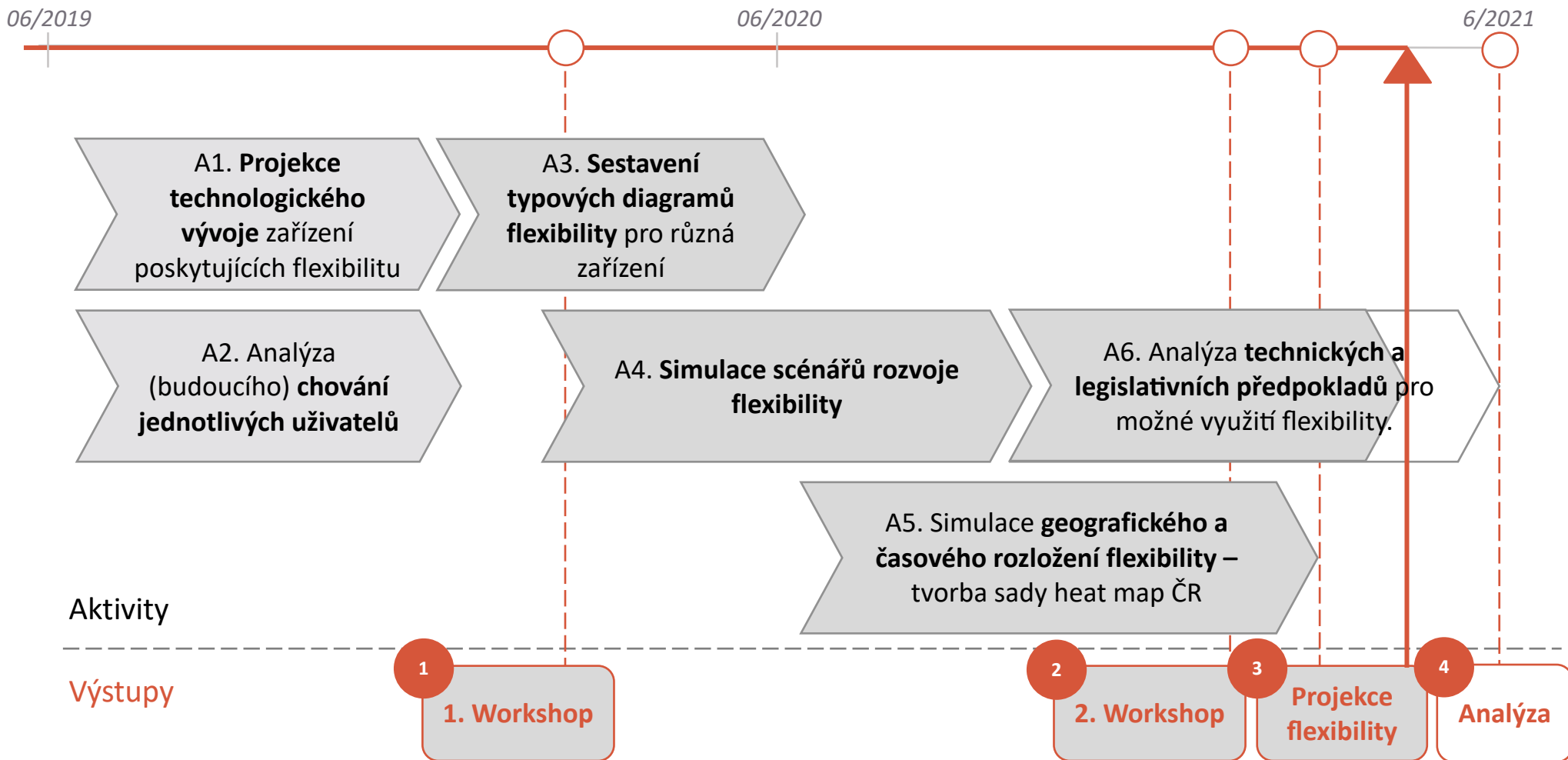
- I. Flexibility v elektrické síti NN a VN způsobené rozvojem e-mobility a malou stacionární akumulací, doplněné o flexibilitu z KGJ a TČ: detailní projekce v letech 2030 a 2040
- II. Časové rozložení disponibility flexibility: denní, týdenní, roční
- III. Geografického rozložení potenciálu flexibility v ČR (heatmapy)

Predikce a analýza disponibility pro kladnou a zápornou flexibilitu pro vybrané technologie

- Dobíjecí stanice
- Stacionární bateriová akumulace
- Kogenerace do 5 MW
- Tepelná čerpadla

Součástí záměru je posouzení technologických a legislativních předpokladů pro možné využití flexibility a doporučení pro aktualizaci strategických a koncepčních dokumentů

Projekt má 6 aktivit a 4 hlavní výstupy (2x workshop, specializovaná mapa, analýza předpokladů využití flexibility)

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

Plnění projektu má přímou vazbu na národní i evropské koncepční dokumenty

Jakým způsobem napomáhá Váš projekt realizaci Státní energetické koncepce, jiné sektorové strategie či přímo Národního akčního plánu pro chytré sítě? Případně existuje vazba na evropské cíle stanovené např. v rámci Clean Energy for All Europeans („zimní balíček“) či European Green Deal (Zelená dohoda pro Evropu)?

A. Relevantní karty opatření / zadávací listy (ZL) v NAP SG:

- **ZL 10: Akumulace, využití akumulace jako součásti instalace FVE v sítích nn:** výstupy FLEXDER jsou projekční scénáře rozvoje FVE s akumulací a projekce diagramů flexibility baterií instalovaných s FVE.
- **ZL 17: Integrace elektromobility do DS:** výstupy FLEXDER jsou projekční scénáře rozvoje dobíjecí infrastruktury a analýza technických a legislativních předpokladů pro možné využití flexibility.

B. Vazba na koncepční materiály EU:

- **Čistá energie pro všechny Evropany** (rovný přístup na trhy vč. skrz agregátora, plán rozvoje sítě vč. plánování objemů flexibility, definice a důraz na aktivního zákazníka, občanské energetické společenství, ...).
- **Zelená dohoda pro Evropu** (netto nulové emise CO₂ v roce 2050, důraz na energetickou účinnost a využívání OZE tzn. EVs a TČ, velký podíl OZE a EVs bude vyžadovat značnou flexibilitu sítě).

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

Průběžné WS umožní využití výstupů v širší odborné diskusi, projekt má díky navazujícím aktivitám také mezinárodní přesah

Jakým způsobem budou využity výsledky vašeho projektu po jeho ukončení? Kdo všechno bude na výsledku participovat vedle aplikačního garanta?

Kromě MPO participuje na výsledcích projektu (A) odborná veřejnost, která byla formou WS a průběžných konzultací zapojena do procesu přípravy projekcí a metodiky pro simulaci flexibility a (B) mezinárodní výzkumné konsorcium navazujícího výzkumu v oblasti energetických komunit

A. Odborná veřejnost v ČR

- Součástí hlavních výstupů jsou i 2 realizované WS, organizace koordinována s MPO.
- Ca 30 účastníků, zástupci PDS, PPS, výzkumné organizace, zájmové skupiny (AKU-BAT, COGEN) aj.
- Kvůli covid formou telekonference s navazujícími individuálními konzultacemi, dostupné na youtube.

B. Mezinárodní odborná veřejnost prostřednictvím projektu INTERACT

- LEEF Technologies se prostřednictvím projektu FLEXDER dostal do mezinárodního projektu zaměřeného na rozvoj Pozitivně energetické čtvrti (PED).
- Mezinárodní projekt je zaměřený na širší téma: rozvoj PED. Uplatnění flexibility je důležitým prvkem při rozvoji energetických komunit a PED.

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

Projekt je řešen v úzké spolupráci s MPO, součástí výstupů je doporučení pro uplatnitelnost flexibility

Spolupracujete při řešení projektu s některými orgány státní správy? Vyplývají již nějaká doporučení pro státní správu z dosavadní realizace projektu? Pokud ano, tak jaká? Jaké vnímáte bariéry ze strany orgánů státní správy pro úspěšné uplatnění technologického rozvoje v kontextu Vašeho projektu?

Význam MPO v roli aplikačního garanta projektu

- Aplikačním garantem projektu je MPO (oddělení elektroenergetiky).
- Každé 3 měsíce probíhá jednání řešitelského týmu se zástupci MPO, v rámci jednání jsou diskutovány průběžné výstupy projektu a koordinováno celkové směřování (např. soulad předpokladů projekcí s analytickými materiály MPO).
- MPO se podílí také např. na přípravě seznamu hostů WS a zajišťuje soulad směřování projektu s dalšími aktivitami MPO (zejm. aktivity NAP SG, NAP ČM).

Doporučení pro státní správu (součást výstupů projektu¹⁾)

- Jako jeden z hlavních výstupů je: Analýza technických a legislativních předpokladů pro možné využití flexibility, která může sloužit jako doporučení státní správu.
- Součást diskuse na WS (4/2020) s odbornou veřejností
  - Identifikována specifika (silné a slabé stránky) jednotlivých technologií,
  - Identifikovány klíčové oblasti pro doporučení: (i) Zavedení komunikačních standardů pro možnou agregaci a vzdálené řízení menších zařízení, (ii) Rozvoj distribučních tarifů pro dynamické řízení

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

Výstupy potvrzují východiska energetické transformace, zejména v oblasti významu nových technologií, agregace a potenciálu flexibility

Jak vnímáte energetickou transformaci? Potvrzuje Váš projekt východiska klíčových národních a mezinárodních sektorových strategií nebo je vyvrací?

Potvrzení významu e-mobility a bateriové akumulace

- Cílem projektu bylo pracovat s realistickými předpoklady a odhadnout reálně využitelný potenciál (uvažujeme technologická, provozní i uživatelská omezení)
- Výstupy projektu potvrzují, že rozvoj e-mobility a malé bateriové akumulace povede k významnému zvýšení potenciální flexibility na straně spotřeby na NN a VN

Potřeba nastavení podmínek pro možné využití agregované flexibility

- Existence potenciálu nezajistí její využití, proto je třeba nastavit podmínky způsobem, který umožní efektivní využití
- Využití potenciálu flexibility při řízení energetické soustavy umožní urychlit (zlevnit) integraci intermitentních OZE (FVE, VE) a přispět k dosažení klimatických cílů

Shrnutí hlavních zjištění (I)

- I. Potenciál flexibility roste s hustotou osídlení. Nejvyšších hodnot proto logicky dosahuje Praha, Brno, Ostrava a jejich aglomerace.
- II. Potenciál kladné flexibility (tj. snížení spotřeby) nabývá nejvyšších hodnot v létě a nejmenších v zimě. Potenciál záporné flexibility je naopak nejvyšší v zimě.
- III. Maximálních hodnot u kladné flexibility je dosahováno o víkendu mezi 8. a 10. hodinou ranní. Nejnižších hodnot pak během pracovního dne okolo 4. hodiny ranní. Maximálních hodnot u záporné flexibility je dosahováno během pracovního dne okolo 19. hodiny a minimálních také okolo 4. hodiny ranní.
- IV. Mezi lety 2030 a 2040 poroste potenciál kladné flexibility pomaleji než potenciál záporné flexibility. U kladné flexibility roste na zhruba dvojnásobek a u záporné flexibility na zhruba na dvou až trojnásobek.

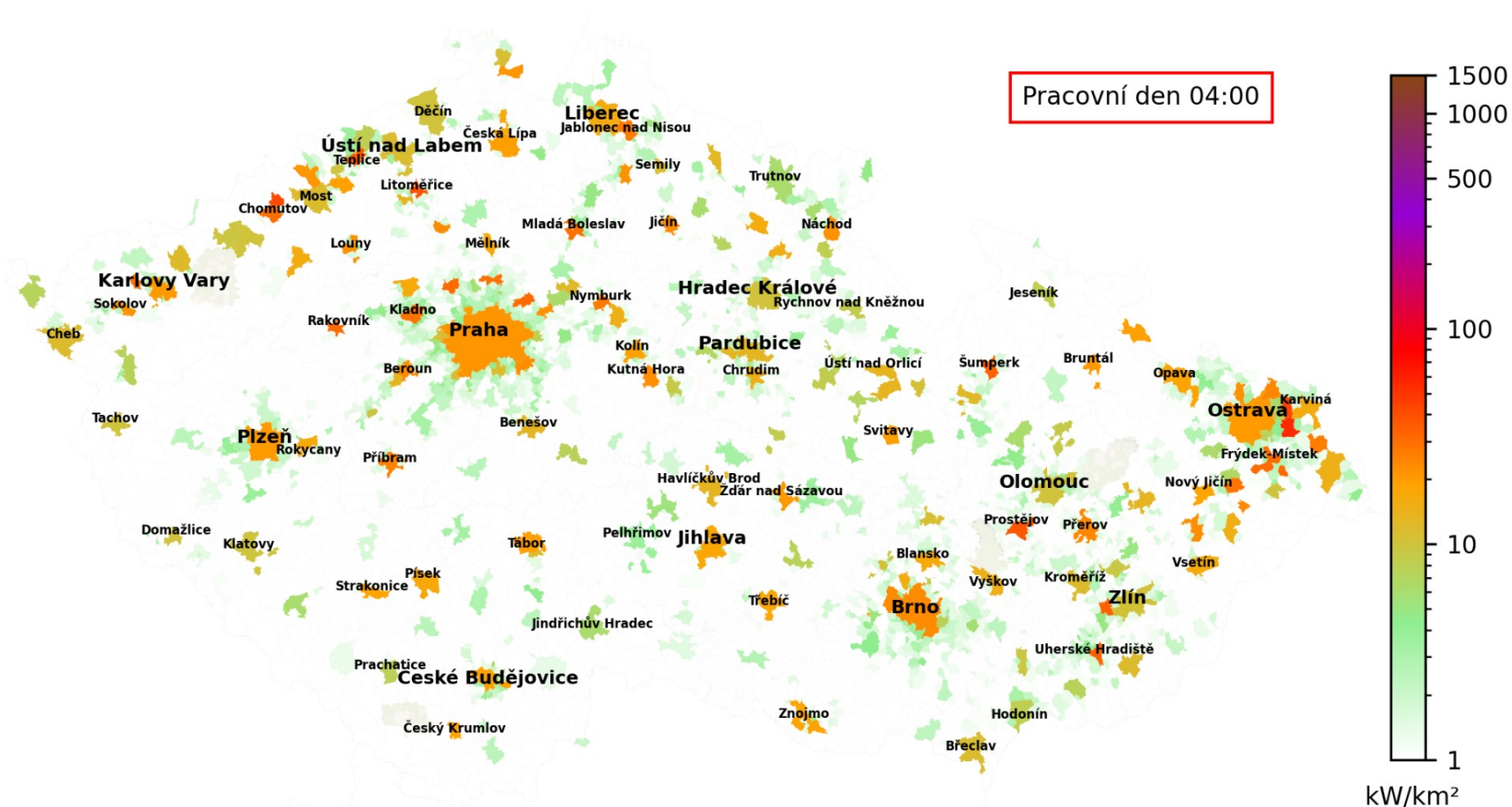
Shrnutí hlavních zjištění (II)

Číselné hodnoty v bodech V – VII se vztahují ke střednímu scénáři projekce

- V.** Zatímco hodnoty potenciálu kladné flexibility na jednotku rozlohy zhruba rostou s populací města (průměrně 80-90 kW/km² v létě 2030 a 200 kW/km² v létě 2040 ve středním scénáři), nejvyšší hodnoty potenciálu záporné flexibility na jednotku rozlohy se vyskytují u měst s 50-100 tis. obyvateli (průměrně 90 kW/km² v zimě 2030 a 275 kW/km² v zimě 2040 ve středním scénáři).
- VI.** Hodnoty potenciálu kladné i záporné flexibility v jednotlivých krajských městech jsou ve středním scénáři zhruba 10 MW v roce 2030 a znatelně se neliší mezi ročními obdobími. Praha, Brno a Ostrava mají násobně vyšší hodnoty potenciálu flexibility, které jsou ale také více proměnlivé v průběhu roku. V roce 2040 dochází k nárůstu potenciálu flexibility krajských měst na dvoj až trojnásobek.
- VII.** Potenciál flexibility v jednotlivých okresních městech ve středním scénáři je většinou nižší než 10 MW v roce 2030 a nižší než 30 MW v roce 2040.
- VIII.** V nízkém scénáři klesá potenciál kladné flexibility zhruba o 50 % a potenciál záporné flexibility jen o třetinu. Ve vysokém scénáři naopak k nárůstu potenciálu kladné flexibility o přibližně 25-35 % a záporné o 50-80 %.

Ukázka výstupu: Nejnižší hodnoty potenciálu flexibility

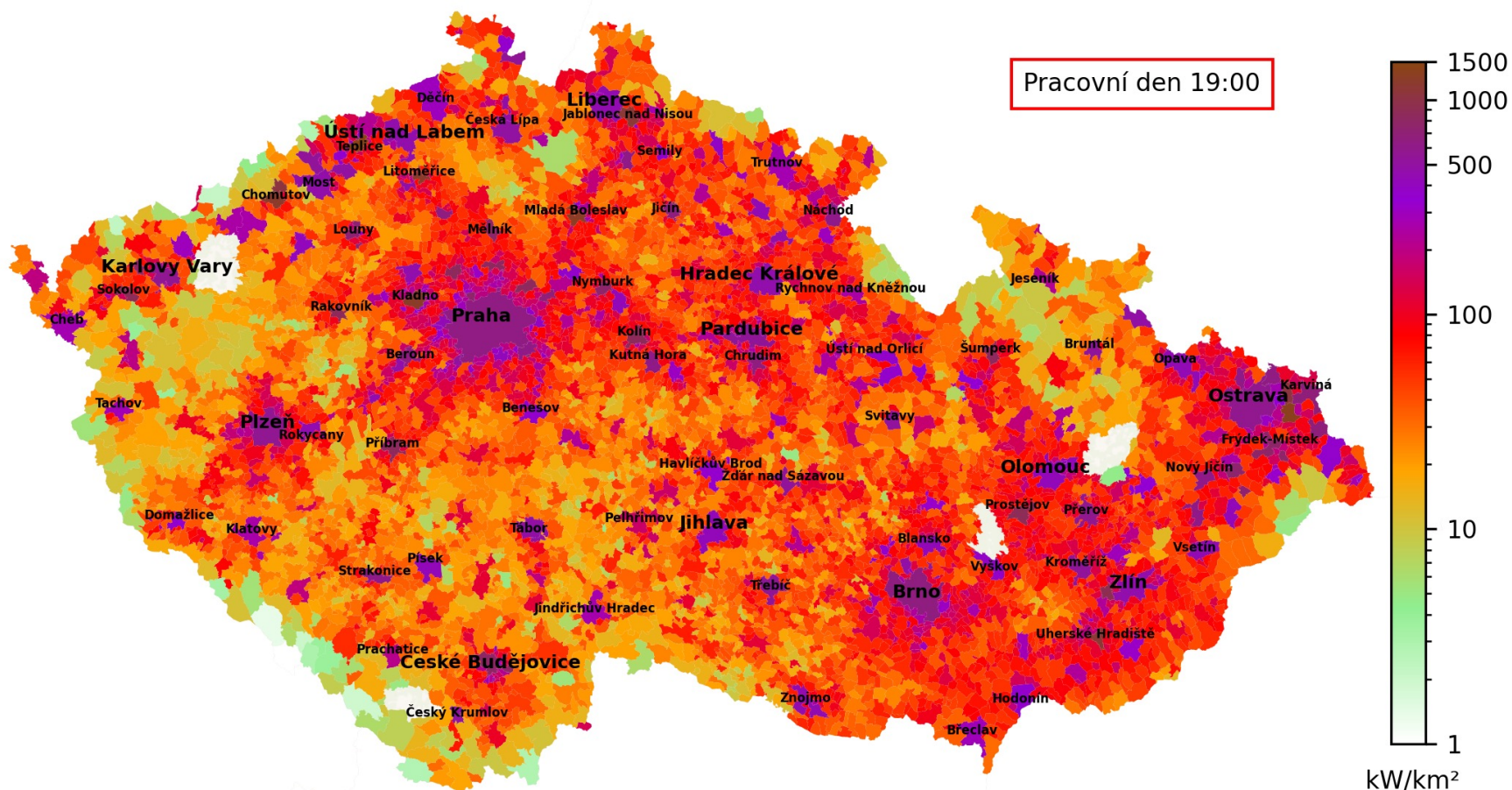
Nízký scénář, jaro/podzim 2030, útlum pracovního dne, kladná flexibilita

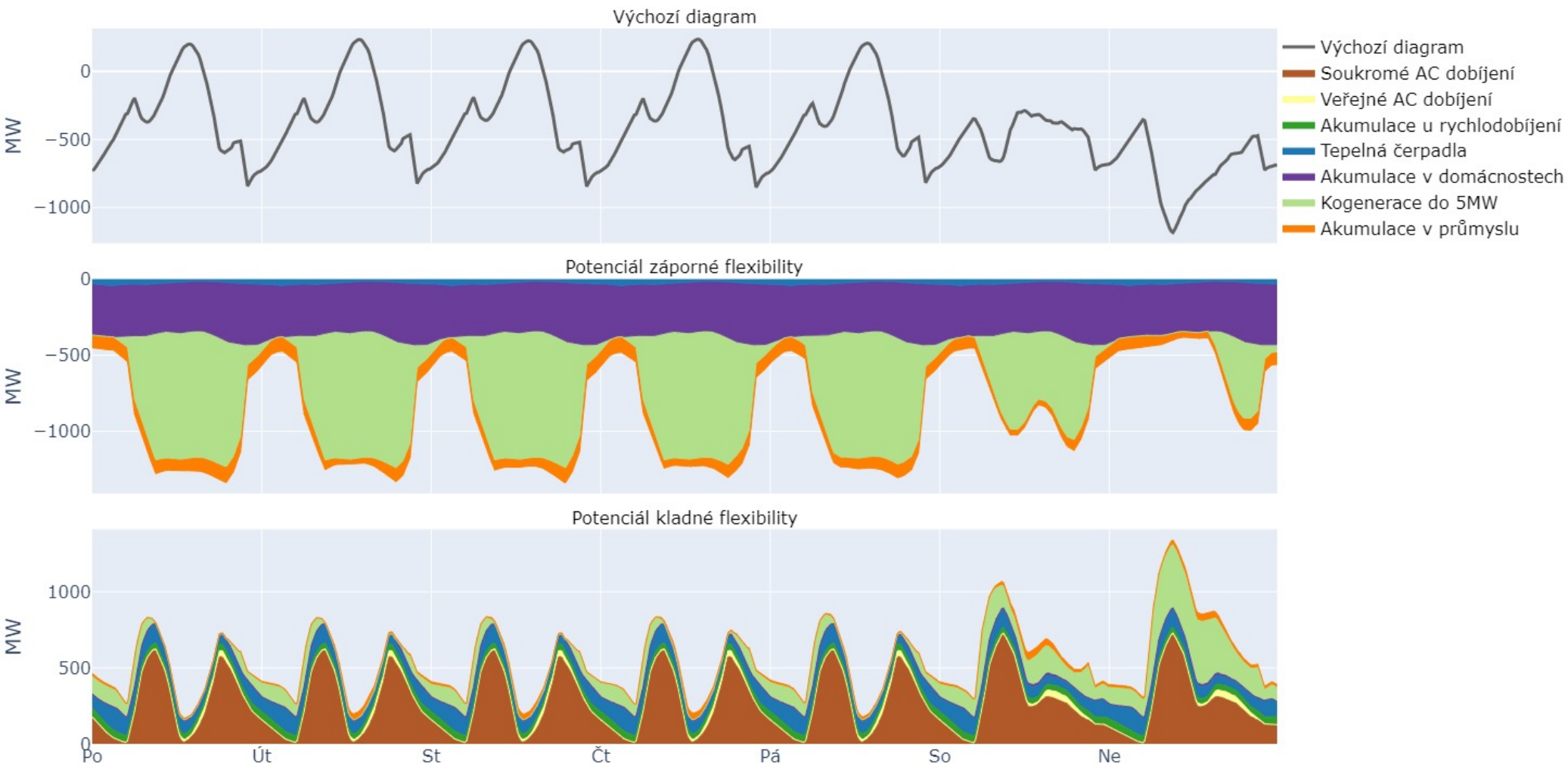

Ukázka výstupu: Nejvyšší hodnoty potenciálu flexibility

Vysoký scénář, zima 2040, špička pracovního dne, záporná flexibilita

Ukázka výstupu: Týdenní profil potenciálu flexibility zima 2030 (Simulace pro dobu aktivace 1h a zpoždění rebound efektu 4h, střední scénář)

Ukázka výstupu: Projekce potenciálu flexibility (Vybraná města, 2030)

Název obce	Léto		Jaro/podzim		Zima	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Brno	50	30	50	30	50	40
České Budějovice	10	10	10	10	10	10
Hradec Králové	10	10	10	10	10	10
Jihlava	10	10	10	10	10	10
Karlovy Vary	10	10	10	10	10	10
Liberec	10	10	10	10	10	10
Olomouc	10	10	10	10	10	10
Ostrava	40	20	40	20	40	30
Pardubice	10	0	10	0	10	10
Plzeň	20	10	20	10	20	20
Praha	120	40	120	40	120	60
Ústí nad Labem	10	0	10	0	10	10
Zlín	10	10	10	10	10	10

Hodnoty v tabulce v MW. Cílem tabulky není určit absolutní výši potenciálu, spíše indikovat **relativní rozdíly** mezi obdobími, lety a jednotlivými městy. Pro interpretaci absolutních čísel v tak dlouhém horizontu by bylo třeba číslo více zaokrouhlit.

Agenda

- 1 Cíle a výstupy
- 2 Vazba na koncepční dokumenty
- 3 Využití výsledků
- 4 Státní správa
- 5 Energetická transformace
- 6 Možné pokračování projektu

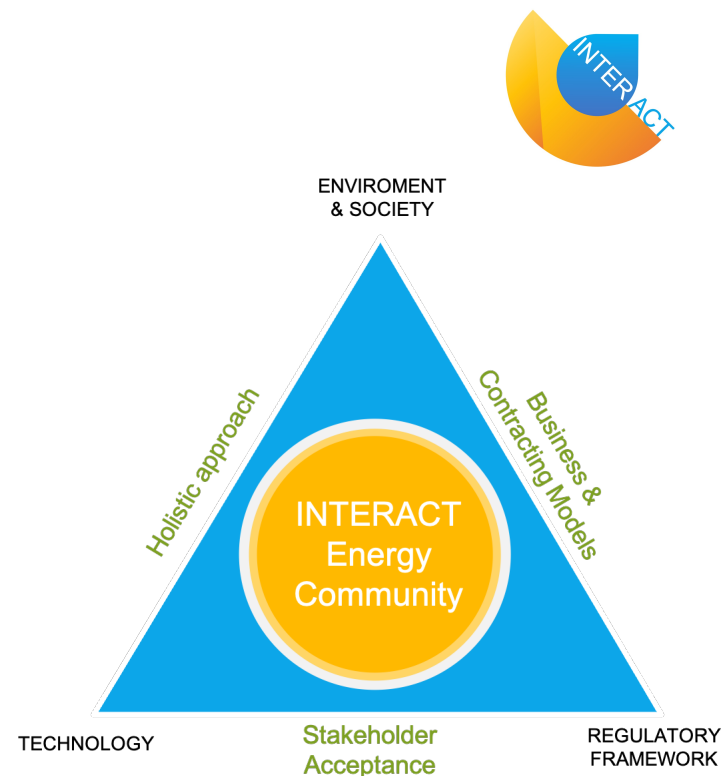
Plnění projektu má vazbu na národní I EU koncepční dokumenty

Jaké vidíte možné pokračování téma Vašeho projektu v kontextu energetické transformace a možných budoucích soutěží a programů podpory projektů výzkumu, vývoje a inovací?

- Praktické testování využití agregované flexibility (pilotní projekty typu Dflex, Eflex)
  - a) Z pohledu obchodníků/agregátorů
  - b) Z pohledu provozovatelů distribuční a přenosové soustavy
- Výzkum provozních řešení komplexnějších energetických celků
  - Přesun od zkoumání jednotlivých technologií do komplexnějších energetických celků, např. v rámci energetických komunit
  - Může být řešeno jak v teoretické rovině, tak pilotními projekty

Návaznost projektu FLEXDER v mezinárodním projektu INTERACT

1. Dalším krokem projektu FLEXDER je zapojení do mezinárodního projektu INTERACT = *Integration of Innovative Technologies of Positive Energy Districts into a Holistic Architecture*.
2. PED, Positive Energy Districts jsou samostatné části měst zaměřené na energetickou účinnost a generování energetického přebytku.
3. EU si vytyčila za cíl vznik alespoň 100 pozitivních energetických čtvrtí do roku 2025. Projekt INTERACT je jedním ze čtyř mezinárodních podpořených projektů v rámci pilotní výzvy JPI Urban Europe, který se zaměřuje na sdílení mezinárodních zkušeností v oblasti rozvoje PED.
4. Cílem projektu je na základě analýzy 2 pilotních municipalit/městských čtvrtí (jedné existující v Rakousku a green-field developerského projektu městské čtvrti ve Švédsku) navrhnout roadmapu, jak posunout analyzované pilotní lokality směrem ke vzniku PED.
5. Na projektu se podílí mezinárodní konsorcium se složením členů z akademické sféry: TU WIEN, FH Technikum Wien (Rakousko), developera inovativního bydlení: Tornet (Švédsko) a LEEF (ČR). Trvání projektu 2021-23.

<https://www.ped-interact.eu/>

Kontakt:

Filip Vančura

filip.vancura@leeftech.com

+420 606 037 665

LEEF Technologies s.r.o

Forum Karlín

Pernerova 51

186 00, Praha 8

www.leeftech.com

office@leeftech.com

